

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Οικογενειακά Και Κληρονομικά Θέματα](#) > [Γονική Μέριμνα - Επιμέλεια Των Παιδιών Και Δικαίωμα Επικοινωνίας](#) > Northern Ireland

Γονική μέριμνα - επιμέλεια των παιδιών και δικαίωμα επικοινωνίας

Περιεχόμενο που παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Βόρεια Ιρλανδία

1 Τι σημαίνει πρακτικά η έννοια «γονική μέριμνα»; Ποια τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του έχοντος τη γονική μέριμνα;

Σύμφωνα με το διάταγμα (της Βόρειας Ιρλανδίας) περί τέκνων (Children Order) του 1995, η γονική μέριμνα ορίζεται ως το σύνολο των δικαιωμάτων, καθηκόντων, εξουσιών και υποχρεώσεων που υπέχει εκ του νόμου ο γονέας σε σχέση με το τέκνο του. Το διάταγμα δεν απαριθμεί τα εν λόγω δικαιώματα και τις υποχρεώσεις. Εντούτοις, αναγνωρίζεται ότι το πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα έχει:

- καθήκον να προστατεύει, να στεγάζει και να φροντίζει το τέκνο
- δικαίωμα να καθορίζει τον τόπο κατοικίας του τέκνου
- δικαίωμα να αποφασίζει ποιος θα έρχεται σε επαφή με το τέκνο
- καθήκον να εξασφαλίζει την εκπαίδευση του τέκνου
- δικαίωμα να συναινεί στην έκδοση διαβατηρίου του τέκνου
- καθήκον να εξασφαλίζει ιατρική περίθαλψη ή συνδρομή και δικαίωμα να συναινεί στην εν λόγω περίθαλψη ή συνδρομή
- δικαίωμα ονοματοδοσίας του τέκνου
- δικαίωμα να εξασφαλίζει τη θρησκευτική διαπαιδαγώγηση του τέκνου.

Η γονική μέριμνα πρέπει να ασκείται πάντοτε προς το συμφέρον του τέκνου. Πριν ληφθεί κάποια σημαντική απόφαση, πρέπει να ζητείται η γνώμη όλων όσων ασκούν τη γονική μέριμνα. Εντούτοις, αν δεν μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία, μπορεί να ζητηθεί η επίλυση του ζητήματος από το δικαστήριο.

2 Γενικώς, ποιος έχει τη γονική μέριμνα ενός τέκνου;

Αν το τέκνο έχει γεννηθεί εντός γάμου, η γονική μέριμνα ασκείται και από τους δύο γονείς.

Αν το τέκνο έχει γεννηθεί εκτός γάμου, η μητέρα αποκτά αυτομάτως τη γονική μέριμνα, ενώ ο πατέρας μπορεί να αποκτήσει τη γονική μέριμνα, εφόσον:

- συνάψει γάμο με τη μητέρα
- ζητήσει από το δικαστήριο να του αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας
- συνάψει συμφωνία για τη γονική μέριμνα με τη μητέρα (βλ. κατωτέρω, ερώτηση 5) ή
- καταχωριστεί στο ληξιαρχείο ως πατέρας του τέκνου (ισχύει μόνο για γεννήσεις που καταχωρίζονται στο ΗΒ μετά τη 15η Απριλίου 2002).

Αν ο άγαμος πατέρας αποκτήσει τη γονική μέριμνα κατόπιν δικαστικής απόφασης, συμφωνίας ή ληξιαρχικής καταχώρισης, η γονική μέριμνα μπορεί να παύσει μόνο με δικαστική απόφαση.

Αν το δικαστήριο διατάξει τη συνοίκηση του τέκνου με τον άγαμο πατέρα πρέπει και να του αναθέσει την

άσκηση της γονικής μέριμνας, αν δεν την έχει ήδη.

Η γονική μέριμνα τέκνου μπορεί να ανατεθεί σε τρίτο με δικαστική απόφαση.

3 Εάν οι γονείς δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να ασκούν τη γονική μέριμνα, μπορεί να την ασκεί κάποιος άλλος;

Το πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα τέκνου δεν μπορεί να παραιτηθεί ή να μεταβιβάσει τη σχετική υποχρέωση. Εντούτοις, μπορεί να αναθέσει σε τρίτον την εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης για λογαριασμό του.

Επιπλέον, η γονική μέριμνα τέκνου μπορεί να ανατεθεί σε τρίτον με δικαστική απόφαση (που αφορά, για παράδειγμα, την κατοικία, έκτακτα μέτρα προστασίας ή την επιμέλεια).

Κατά γενικό κανόνα, ο γονέας δεν εκπίπτει αυτομάτως της γονικής μέριμνας του τέκνου απλώς και μόνον επειδή αυτή ανατίθεται σε κάποιον άλλο. Εντούτοις, με τη δικαστική απόφαση υιοθεσίας αφαιρείται η γονική μέριμνα από τους φυσικούς γονείς και ανατίθεται στους θετούς γονείς.

Αν ο γονέας ασκεί τη γονική μέριμνα επί του τέκνου, μπορεί να ορίσει άλλο πρόσωπο ως επίτροπο του τέκνου σε περίπτωση θανάτου του γονέα.

4 Σε περίπτωση διαζυγίου ή διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, με ποιον τρόπο γίνεται η ρύθμιση της άσκησης της γονικής μέριμνας;

Η γονική μέριμνα επί του τέκνου συνεχίζεται και μετά το διαζύγιο και περιορίζεται μόνο στον βαθμό που ορισμένα ζητήματα μεταξύ των γονέων ή μεταξύ των γονέων και τρίτων ρυθμίζονται με βάση τη συμβατική ελευθερία ή δικαστική απόφαση.

5 Εάν οι γονείς συνάψουν συμφωνία σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας, ποια τυπική διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί προκειμένου η εν λόγω συμφωνία να είναι νομικά δεσμευτική;

Αν οι γονείς δεν είναι παντρεμένοι, μπορούν να συνάψουν συμφωνία για τη γονική μέριμνα. Η εν λόγω συμφωνία πρέπει:

- να έχει τη μορφή που καθορίζουν οι [κανονισμοί \(της Βόρειας Ιρλανδίας\) περί τέκνων \(συμφωνία για τη γονική μέριμνα\)](#) [Children (Parental Responsibility Agreement) Regulations] του 1996
- να συνάπτεται ενώπιον μαρτύρων· και
- να κατατίθεται, συνοδευόμενη από δύο αντίγραφα, στο Γραφείο Επιμέλειας και Προστασίας (Office of Care and Protection) των Βασιλικών Δικαστηρίων (Royal Courts of Justice) στη διεύθυνση Chichester Street, Belfast, BT1 3JF.

Αν οι γονείς ήσαν παντρεμένοι, αλλά έχουν χωρίσει με διαζύγιο ή δικαστικό χωρισμό, μπορούν να συμφωνήσουν για τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας και να ζητήσουν τη δικαστική επικύρωση αυτής της συμφωνίας, η οποία μπορεί να τροποποιηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο ώστε να ληφθεί υπόψη τυχόν μεταβολή των συνθηκών.

6 Εάν οι γονείς δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία για το θέμα της γονικής μέριμνας, ποιοι εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης της διαφοράς προβλέπονται, εκτός από την προσφυγή στη δικαιοσύνη;

Στη Βόρεια Ιρλανδία υπάρχουν διάφοροι οργανισμοί που προσφέρουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης και μπορούν να συνδράμουν στη φιλική επίλυση διαφορών. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε στους ιστοτόπους των [UK College of Family Mediators](#) (Σύλλογος Διαμεσολαβητών Ηνωμένου Βασιλείου για Οικογενειακές Υποθέσεις), [Family Mediation Northern Ireland](#) (Διαμεσολάβηση Βόρειας Ιρλανδίας για Οικογενειακές Υποθέσεις), [Barnado's Northern Ireland](#) (Barnado's Βόρειας Ιρλανδίας), [Family Support Northern](#)

Ireland (Οικογενειακή Στήριξη Βόρειας Ιρλανδίας), Dispute Resolution Service Northern Ireland (Υπηρεσία Επίλυσης Διαφορών Βόρειας Ιρλανδίας) και Mediation and Counselling Northern Ireland (Διαμεσολάβηση και Συμβουλευτική Βόρειας Ιρλανδίας).

7 Εάν οι γονείς προσφύγουν στη δικαιοσύνη, ποια ζητήματα που αφορούν το τέκνο μπορεί να ρυθμίσει ο δικαστής;

Τα δικαστήρια της Βόρειας Ιρλανδίας διαθέτουν ευρύ φάσμα εξουσιών και μπορούν, ιδίως, να επιλύσουν θέματα σχετικά με:

- την απομάκρυνση τέκνου από τη Βόρεια Ιρλανδία
- την κατοικία (πού και με ποιον πρέπει να ζει το τέκνο)
- την επικοινωνία (πότε, πού και με ποιον μπορεί να επικοινωνεί το τέκνο)
- τα οικονομικά
- την εκπαίδευση
- τη θρησκευτική διαπαιδαγώγηση
- την ιατρική περίθαλψη
- τη διαχείριση της περιουσίας του τέκνου.

8 Εάν το δικαστήριο αναθέσει την επιμέλεια του τέκνου αποκλειστικά σε έναν γονέα, αυτό σημαίνει ότι ο εν λόγω γονέας μπορεί να αποφασίζει για οτιδήποτε αφορά το τέκνο χωρίς προηγουμένως να συμβουλευέται τον άλλο γονέα;

Τα δικαστήρια έχουν αναγνωρίσει την ανάγκη ευέλικτων και πρακτικών ρυθμίσεων, εφόσον αυτό είναι δυνατόν. Αν λοιπόν το τέκνο πρόκειται να φροντίζει ο ένας γονέας, ο γονέας αυτός πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνει τις απαιτούμενες αποφάσεις εφόσον το τέκνο βρίσκεται υπό την επιμέλειά του.

Συγχρόνως, αναμένεται ότι οι σοβαρές αποφάσεις θα συζητούνται με τον άλλο γονέα και θα επιλύονται φιλικά. Εντούτοις, αν δεν επιτυγχάνεται συμφωνία, το δικαστήριο μπορεί να επιλύσει το συγκεκριμένο θέμα με ειδική απόφαση ή να διατάξει την απαγόρευση ορισμένων πράξεων με απόφαση η οποία διευκρινίζει τον τύπο των αποφάσεων που δεν μπορούν να ληφθούν χωρίς την έγκριση του δικαστηρίου.

Αν ο τόπος κατοικίας του τέκνου έχει οριστεί με δικαστική απόφαση που συνεχίζει να ισχύει, κανείς δεν μπορεί να καταστήσει το τέκνο γνωστό με άλλο επώνυμο ή να το απομακρύνει από το Ηνωμένο Βασίλειο για έναν μήνα ή περισσότερο χωρίς την έγγραφη συναίνεση όλων των προσώπων που ασκούν τη γονική μέριμνα ή την έγκριση του δικαστηρίου.

9 Εάν το δικαστήριο αποφασίσει ότι οι γονείς ασκούν από κοινού την επιμέλεια του τέκνου, τι σημαίνει αυτό πρακτικά;

Αν το τέκνο ζει με τον ένα γονέα, ο γονέας αυτός αποφασίζει για τα καθημερινά θέματα. Εντούτοις, αναμένεται ότι θα συμβουλευέται τον άλλο γονέα σχετικά με τις σοβαρές αποφάσεις.

10 Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο (ή άλλη αρχή) στο οποίο κατατίθεται η αγωγή για την άσκηση της γονικής μέριμνας; Ποιες είναι οι τυπικές διαδικασίες και ποια έγγραφα πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα;

Κανονικά, η αίτηση έκδοσης απόφασης ανάθεσης της γονικής μέριμνας πρέπει να ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου οικογενειακών διαδικασιών (Family Proceedings Court). Εντούτοις, αν εκκρεμεί οικογενειακή διαδικασία που αφορά το τέκνο σε άλλο δικαστήριο, η αίτηση μπορεί να ασκηθεί και ενώπιον του άλλου δικαστηρίου.

Η διαδικασία που έχει κινηθεί ενώπιον του δικαστηρίου οικογενειακών διαδικασιών (Family Proceedings Court)

μπορεί να παραπεμφθεί σε Κέντρο Οικογενειακής Πρόνοιας (Family Care Centre) ή στο ανώτερο δικαστήριο (High Court) για διάφορους λόγους (για παράδειγμα, αν η διαδικασία είναι πολύπλοκη ή θέτει θέμα γενικότερου δημόσιου ενδιαφέροντος).

Οι διευθύνσεις και οι αριθμοί τηλεφώνου των δικαστηρίων διατίθενται στον ιστότοπο της [Υπηρεσίας Δικαστηρίων της Βόρειας Ιρλανδίας \(Northern Ireland Courts and Tribunal Service\)](#).

Υπάρχουν διάφορα έντυπα που πρέπει να συμπληρωθούν και να κατατεθούν στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου. Τα περισσότερα από αυτά είναι τυποποιημένα. Η γραμματεία του δικαστηρίου παρέχει τα έντυπα και δίνει οδηγίες για τη συμπλήρωσή τους. Εντούτοις, το προσωπικό του δικαστηρίου δεν μπορεί να παράσχει νομικές συμβουλές ή να σας πει τι να γράψετε στα έντυπα. Προβλέπεται επίσης η καταβολή δικαστικού τέλους.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται στην περίπτωση αυτή; Υπάρχει διαδικασία κατεπίγοντος;

Μόλις κατατεθεί η αίτηση, η γραμματεία του δικαστηρίου ορίζει δικάσιμο για τη συζήτηση και ενημερώνει σχετικά τον αντίδικο. Αν το θέμα δεν επιλυθεί μέχρι την ημερομηνία της δικάσιμου, ο δικαστής θα εξετάσει τα αποδεικτικά στοιχεία και θα εκδώσει απόφαση. Δεν υπάρχουν διαδικασίες κατεπίγοντος για την ανάθεση της γονικής μέριμνας.

12 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας;

Μπορείτε να υποβάλετε αίτηση για να τύχετε του ευεργετήματος της πενίας. Εντούτοις, το επίπεδο της οικονομικής αρωγής (εφόσον χορηγηθεί) υπόκειται σε αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης. Ακόμα και αν κριθείτε οικονομικά επιλέξιμος, μπορεί να χρειαστεί να συμβάλετε στη δαπάνη. Μπορεί να συμφωνηθεί ότι η συμβολή αυτή θα καταβληθεί στον Οργανισμό Νομικών Υπηρεσιών (Legal Services Agency) εντός ορισμένης χρονικής περιόδου. Εκτός από τα κριτήρια οικονομικής επιλεξιμότητας, πρέπει επίσης να κριθεί ότι έχετε βάσιμους λόγους για την κίνηση ή την απόκρουση της διαδικασίας και ότι οι ενέργειές σας είναι εύλογες σε κάθε περίπτωση.

13 Είναι δυνατή η άσκηση ένδικου μέσου κατά απόφασης για τη γονική μέριμνα;

Κατά των αποφάσεων που δέχονται ή απορρίπτουν την αίτηση, μπορούν να ασκηθούν ένδικα μέσα:

α. ενώπιον Κέντρου Οικογενειακής Πρόνοιας (Family Care Centre), αν η απόφαση έχει εκδοθεί από δικαστήριο οικογενειακών διαδικασιών (Family Proceedings Court)· και

β. ενώπιον του ανώτερου δικαστηρίου (High Court), αν η απόφαση έχει εκδοθεί από Κέντρο Οικογενειακής Πρόνοιας (Family Care Centre)

Κατά την εκδίκαση του ενδίκου μέσου, το ανώτερο δικαστήριο (High Court) μπορεί, εφόσον ζητηθεί από διάδικο, να παραπέμψει υπόθεση για νομικούς λόγους προς κρίση από το εφετείο (Court of Appeal). Διαφορετικά, η απόφαση του ανώτερου δικαστηρίου (High Court) είναι τελεσίδικη.

Η απόφαση του εφετείου (Court of Appeal) επί της υπόθεσης που έχει παραπεμφθεί από το ανώτερο δικαστήριο (High Court) είναι τελεσίδικη.

14 Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να απαιτηθεί προσφυγή σε δικαστήριο ή άλλη αρχή για την εκτέλεση απόφασης σχετικής με τη γονική μέριμνα. Ποια διαδικασία εφαρμόζεται στις περιπτώσεις αυτές;

Ενώπιον δικαστηρίου οικογενειακών διαδικασιών (Family Proceedings Court) (όπου εκδικάζονται τα περισσότερα ζητήματα που αφορούν τα τέκνα) μπορεί να υποβληθεί αίτηση για την αντιμετώπιση

συγκεκριμένου ζητήματος που αφορά την άσκηση της γονικής μέριμνας. Τα στοιχεία επικοινωνίας διατίθενται ανωτέρω.

15 Τι πρέπει να πράξω για να επιτύχω την αναγνώριση και εκτέλεση σε αυτό το κράτος μέλος απόφασης γονικής μέριμνας που εκδόθηκε από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους;

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου (Βρυξέλλες ΙΙα) προβλέπει ότι ορισμένες αποφάσεις για την άσκηση της γονικής μέριμνας που εκδίδονται σε ορισμένο κράτος μέλος μπορούν να εκτελεστούν σε άλλο κράτος μέλος.

Η απόφαση πρέπει να έχει κηρυχθεί εκτελεστή στο εν λόγω άλλο κράτος. Στη Βόρεια Ιρλανδία, πρέπει να ζητηθεί η καταχώριση της απόφασης στο ανώτερο δικαστήριο (High Court).

16 Σε ποιο δικαστήριο αυτού του κράτους μέλους πρέπει να προσφύγω κατά της αναγνώρισης απόφασης γονικής μέριμνας που εκδόθηκε από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους; Ποια διαδικασία ακολουθείται σε αυτή την περίπτωση;

Θα πρέπει να προσφύγετε κατά της αναγνώρισης στο δικαστήριο του άλλου κράτους μέλους σύμφωνα με τη διαδικασία που εφαρμόζεται στο εν λόγω δικαστήριο.

17 Ποιο είναι το εφαρμοστέο δίκαιο στις διαδικασίες γονικής μέριμνας όταν το παιδί ή οι γονείς δεν διαμένουν σε αυτό το κράτος μέλος ή έχουν διαφορετικές ιθαγένειες;

Η διαδικασία πρέπει να κινηθεί ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου το παιδί έχει τη συνήθη διαμονή του.

Αν το δικαστήριο της Βόρειας Ιρλανδίας κρίνει ότι έχει δικαιοδοσία να εκδικάσει την υπόθεση, εφαρμόζει το δίκαιο της Βόρειας Ιρλανδίας.

Αυτή η ιστοσελίδα είναι μέρος του ιστότοπου [Η Ευρώπη σου](#).

Θα μας βοηθούσαν πολύ [τα σχόλιά σας](#) σχετικά με τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/08/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα